

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. ПИРОГОВА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«КЛІНІЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Кваліфікація: Магістр психології за спеціалізацією клінічна психологія

Затверджено Вченою радою

Голова Вченої ради

_____ /проф. Вікторія ПЕТРУШЕНКО

(протокол № __ від _____ 2024 р.)

Вінниця – 2024

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 053 Психологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти та науки України від 24.04.2019 р. № 564.

Гарант освітньої програми:

Белік Н.В., кандидат медичних наук, доцент кафедри нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Розроблено робочою групою у складі:

Белов О.О., доктор медичних наук, професор, в.о. завідувача кафедри медичної психології та психіатрії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;

Рисинець Т.П., кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології, в.о. завідувача кафедри педагогіки та психології кафедри педагогіки та психології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;

Потоцька І.С., кандидат психологічних наук, доцент кафедри медичної психології та психіатрії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;

Нівінська В.С., викладач кафедри педагогіки та психології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова;

Новицькій А.В., здобувач вищої освіти.

Зовнішні рецензенти:

1. Профіль освітньо-професійної програми
«Клінічна психологія» (спеціальність 053 «Психологія»)

1 - Загальна характеристика	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова Кафедра педагогіки та психології
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр психології
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Освітня програма	«Клінічна психологія»
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність 053 Психологія Кваліфікація: Магістр психології за спеціалізацією клінічна психологія Освітня програма – «Клінічна психологія»
Форма навчання	Очна (дистанційна), заочна
Мова (и) викладання	Українська мова
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Передумови	Освітній ступінь бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл/рівень	Другий (магістерський) рівень, відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України. НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.

Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2- Мета освітньої програми	
<p>Підготовка висококваліфікованих і компетентних фахівців з клінічної психології, які володіють фундаментальними знаннями з психологічної теорії та практики, отримали кваліфікації для комплексного аналізу психологічних явищ і закономірностей, удосконалення вмій і навичок для ефективної роботи в галузі соціально- психологічного забезпечення, надання психологічних послуг, а також у навчально-дослідницьких інституціях і закладах охорони здоров'я. Підвищення рівня практичної підготовки професіоналів з вищою не медичною освітою.</p>	
3- Характеристика освітньої програми	
<p>Опис предметної області</p>	<p>Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення, функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, вчинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні завдання у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, в тому числі клінічної психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується невизначеністю умов та вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога/клінічного психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих</p>

	<p>і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації, сучасні інформаційні та комунікаційні технології (у тому числі для забезпечення системи дистанційного та змішаного навчання) для підтримання єдиного інформаційного середовища Університету (Google Teams); бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних; навчально- методичні ресурси (силабуси, навчальні та робочі програми, методичні посібники тощо.)</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Робота у психологічних, реабілітаційних та кризових центрах, закладах охорони здоров'я (наказ МОЗ від 30.09.2022 № 1782 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 жовтня 2002 року № 385» до Переліку посад професіоналів із вищою немедичною освітою включено посади «клінічний психолог» та «психотерапевт»), розробка та реалізація клініко-психологічних і консультаційних програм та проєктів, у тому числі, програм психологічного супроводу комбатантів та членів їх родин; проведення наукових досліджень у галузі клінічної психології, психологічного консультування та психотерапії.</p>

Подальше навчання	Можливість навчання за програмою третього (освітньо-науково) рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти. Навчання для розвитку та самовдосконалення у психологічній, науковій та професійній сферах діяльності, а також різних споріднених галузях наукових знань: освітні програми, дослідницькі гранди та стипендії (у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5 -Викладання та оцінювання	
Викладання на навчання	Компетентнісне, студентсько-центроване навчання, навчання, ініціативне самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання з науковою складовою. Освітній процес здійснюється за такими формами: інтерактивні науково- пізнавальні лекції, практичні заняття в малих групах, самостійна робота, консультації з викладачами, написання історій хвороб, навчальні та виробничі практики, використання електронних тестів контролю знань.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень студента здійснюється за взаємоузгодженими 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами, шкалою навчального закладу (від 0 до 200 балів), національною шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F). Види контролю: поточний, проміжний, підсумковий. Форми контролю: заліки, диференційні заліки, экзамени атестація випускників.
6- Програмні компоненти	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

	<p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)</p>	<p>СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p>

	<p>СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК11. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН12. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН13. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення повністю відповідає ліцензійним вимогам. Всі науково-педагогічні працівники, які
-----------------------------	---

	<p>залучені до реалізації освітньої складової освітньої програми, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності, переважно є штатними співробітниками Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.</p> <p>Також 80% науково-педагогічних працівників, задіяних до викладання дисциплін, є практикаками у сфері психологічного консультування та/або клінічної психології.</p>
<p>Матеріально- технічне забезпечення</p>	<p>Наявність навчальних та лекційних аудиторій, забезпечених комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; клінічної бази для проведення практик здобувачів вищої освіти або чинних угод на проведення практики у лікувальних закладах; наявність стандартизованих психодіагностичних методик лікувально-реабілітаційного процесу. Навчальна база структурних підрозділів медичного факультету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні. Для проведення лекційних та практичних занять використовуються мультимедійні пристрої, комп'ютерна техніка. Навчальні аудиторії обладнані необхідними приладами та обладнанням, є комп'ютерні класи.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення реалізації програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів освіти у сфері вищої освіти для другого (магістерського) рівня, включаючи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін, які містять методичні розробки до практичних занять, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти; індивідуальні завдання практичної та науково-дослідної спрямованості; методичні матеріали для проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, ситуаційні задачі, клінічні кейси, переліки теоретичних питань, практичних навичок з дисциплін); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; власні Web-сторінки кафедр, які відповідають за підготовку магістрів з медичної

	<p>психології; інтернет-зв'язок; бібліотека з сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями. Офіційний веб-сайт http://vnmnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і освітньо-просвітницьку діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти тощо.</p> <p>- наукову бібліотеку, фонд якої містить 579 849 примірника. Зал електронної інформації має 30 комп'ютерів і забезпечений доступом до мережі «Інтернет», оплаченим доступом до наукометричних баз Scopus і Web of Science та перевірок на подібність текстів програми Strikeplagiarism і Unicheck. Інституційний репозитарій університету містить 5681 документів. У 2021-2024 рр. був забезпечений доступ до навчальних та наукових ресурсів: публікацій видавництва Bentham Science (рецензована наукова література, понад 130 наукових журналів в електронному та друкованому форматах, 800 електронних книг, спеціалізованих баз даних), баз даних платформи EBSCO (DynaMed, Nursing Reference Center Plus, Rehabilitation Reference Center); онлайнресурсів British Medical Journal (BMJ Best Practice та BMJ Learning); навчальних медичних ресурсів компанії Elsevier (ClinicalKey, Complete Anatomy, Osmosis); 83-х наукових медичних журналів видавництва Elsevier; БД Scopus; БД Web of Science Core Collection (21100 назв журналів); БД ScienceDirect (39 тис. книг та 3500 журналів видавництва Elsevier); повнотекстових електронних ресурсів на платформі Research4Life (більше ніж 154 тис. наукових журналів і книг від понад 200 видавців з усього світу).</p> <p>- комп'ютерну техніку та технічні засоби навчання (комп'ютерний парк університету налічує 1365 комп'ютерів, 1530 дисплейних місць, 32 комп'ютерних класи, мультимедійне забезпечення понад 300 лекцій).</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність здійснюється на підставі чинного законодавства та Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова.
--	---

**2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми «Клінічна психологія»
(термін навчання - 1 рік 4 місяці)**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Обов'язкові компоненти ОПП			
Цикл загальної підготовки		4,5	
ОК 1	Іноземна мова	1,0	Залік
ОК 2	Академічна доброчесність	0,5	Залік
ОК 3	Ділове спілкування	1,0	Залік
ОК 4	Філософія	2,0	Диф.залік
Цикл професійної підготовки		25	
ОК 5	Сучасні методи психодіагностики	4	Екзамен
ОК 6	Методологія наукових досліджень	2	Залік
ОК 7	Анатомія та фізіологія ЦНС	3	Диф.залік
ОК 8	Методика соціально-психологічного тренінгу	2,5	Залік
ОК 9	Психофізіологія	3	Диф.залік
ОК 10	Основи психосоматики	1,5	Залік
ОК 11	Психіатрія. Наркологія	4	Екзамен
ОК 12	Клінічна психологія	5	Екзамен
Практика		12	
ОК 13	Виробнича практика	6,0	Диф.залік
ОК 14	Переддипломна практика	6,0	Диф.залік
Кваліфікаційна робота			
	Підготовка та написання кваліфікаційної роботи	15	Захист
	Атестаційний екзамен	1,5	Екзамен
Вибіркові компоненти ОПП			
Вибірковий блок 1 року навчання 4 дисципліни з каталогу			
Вибірковий блок 2 року навчання 4 дисципліни з каталогу			
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		58	
Загальний обсяг вибіркових компонентів		32	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікована робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом вищої освіти та освітньої програмою.

Каталог вибірових компонентів освітньо – професійної програми

Код	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Вибірковий блок 1 року навчання			
ВБ.1.1.	Загальна психологія	4,0	залік
ВБ.1.2.	Медична психологія	4,0	залік
ВБ.1.3.	Генетична психологія	4,0	залік
ВБ.1.4.	Психологія здоров'я	4,0	залік
ВБ.1.5.	Психологія сексуальності	4,0	залік
ВБ.1.6.	Військово-медична психологія	4,0	залік
ВБ.1.7.	Основи профілактики залежностей	4,0	залік
ВБ.1.8.	Нейропсихологія	4,0	залік
Вибірковий блок 2 року навчання			
ВБ.2.1.	Нейрохімія	4,0	залік
ВБ.2.2.	Основи інтегративної психотерапії	4,0	залік
ВБ.2.3.	Психофармакологія	4,0	залік
ВБ.2.4.	Психологія екстремальних та кризових ситуацій	4,0	залік
ВБ.2.5.	Технології сучасної психотерапії	4,0	залік
ВБ.2.6.	Психомоторика	4,0	залік
ВБ.2.7.	Психологія праці	4,0	залік
ВБ.2.8.	Медико-психологічні аспекти вмирання і смерті	4,0	залік